

Порхун А. В., Рекута Т. С., Машталір М. С., Князюк О. В.

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла

Коцюбинського

БИОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ СОРТІВ ПЕТРУШКИ КУЧЕРЯВОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКУ СІВБИ

Петрушка кучерява (*Petroselinum crispum*) – дворічна трав'яниста рослина родини Селерові (*Apiaceae*). У перший рік життя утворює міцне м'ясисте слабкорозгалужене стебло і розетку листків.

Інтенсивність росту пряно-ароматичних культур, в тому числі і петрушки кучерявої, збільшується впродовж вегетації від фази бутонізації до цвітіння [2, 6, 7, 9, 10]. Також, біометричні показники даних рослин: лінійний ріст, наростання зеленої маси залежали від строків сівби [1, 3–5, 8, 11, 12].

Лінійний ріст рослин сортів петрушки кучерявої до фази пагоноутворення повільний (2–3 см за декаду), але значно збільшуються в період від пагоноутворення до бутонізації (6–8 см) і особливо до цвітіння (8–10 см за декаду) (табл. 1)

Таблиця 1

Лінійний ріст рослин сортів петрушки кучерявої залежно від фази росту і розвитку та строку сівби

Сорт	Строк сівби	Фази росту і розвитку		
		пагоноутворення	бутонізація	цвітіння
Айстра	5.04	30,7±1,8	44,1±2,4	67,3±2,9
	15.04	27,5±1,2	36,0±2,1	53,8±2,3
	25.04	23,8±0,9	32,4±1,9	48,9±1,9
Ароматна	5.04	26,5±1,1	38,4±2,5	59,6±2,4
	15.04	22,7±0,6	30,2±2,0	50,1±1,8
	25.04	20,1±0,8	29,0±1,4	52,6±2,0
Браво	5.04	25,4±1,3	33,8±2,3	53,1±1,9
	15.04	19,6±0,8	26,5±1,7	56,7±2,6
	25.04	15,9±0,5	22,5±1,2	48,2±1,5

Після фази цвітіння ріст петрушки сповільнюється, що забезпечує рівномірний перерозподіл поживних речовин з вегетативної частини до генеративної. Найбільша висота його рослин відмічена за строку сівби 5 квітня сорту Айстра – 67,3 см.

В процесі росту і розвитку петрушки кучерявої спостерігається тенденція до збільшення маси рослин та окремих її частин (стебел, листків, суцвіть, плодів), зміни співвідношення надземних органів. Так, у фазу бутонізації частка листків сорту Айстра складала (49 %) від загальної маси рослини при ранній сівбі, а у фазу плодоутворення даний показник найбільший при сівбі петрушки 15 квітня (47 %). Протилежна тенденція спостерігалась в зміні приросту маси стебел, які несуть генеративні органи. У фазі бутонізації їх маса була найбільшою (63 %) при строку сівби петрушки 15 квітня, а при плодоутворенні (43 %) за ранньої сівби.

Таким чином, у фазі плодоутворення петрушки кучерявої зростала загальна маса рослин. За ранньої сівби відмічена найбільша висота рослин даної культури, а також частка плодів наземної маси рослини.

Література

1. Князюк О. В., Козак В. В. Влияние сроков сева на биометрические показатели растений и урожайность лука репчатого. *Земледелие и защита растений*. 2017. 4. С. 46–48.
2. Князюк О. В., Козак В. В. Вплив строків сівби та ширини міжрядь на формування продуктивності кропу запашного. *Агробіологія*. 2. 2017. С. 98–101.
3. Князюк О. В., Козак В. В. Формування продуктивності кропу в залежності від прийомів вирощування. *«Ключові въпроси в съвременната наука – 2017»*: Матеріали за XIII міжнародна научна практична конференція. 2017. 10. С. 48–49.
4. Князюк О. В., Крешун Р. А. Вплив строків сівби та ширини міжрядь на формування продуктивності рослин ромашки лікарської (*Matricaria chamomilla* L.). *Агробіологія*. 2016. 2. С. 107–111.

5. Князюк О. В., Орлюк Л. Л. Особливості росту та розвитку, формування продуктивності цибулі-ріпки залежно від способу вирощування. *Актуальні питання географічних, біологічних і хімічних наук: зб. наукових праць ВДПУ*. 2013. 10. С. 137–138.

6. Князюк О. В., Орлюк Л. Л. Вплив строків сівби на продуктивність різностиглих сортів цибулі ріпчастої. *Агробіологія*. 2013. 11. С. 89–91.

7. Князюк О. В., Шевчук О. А. Вплив прийомів вирощування на врожайність сортів часнику: тези доповіді наук.-практ. конф. Технологічні аспекти вирощування часнику. Умань. 2017. С. 34–35.

8. Князюк О. В., Шевчук О. А., Наносова В. Б., Сандуляк Т. М. Вплив маси садильних бульб на продуктивність сортів картоплі. «*PERSPECTIVES OF WORLD SCIENCE AND EDUCATION*»: Abstracts of VI International Scientific and Practical Conference. Osaka. 2020. С. 540–545.

9. Коваленко О. А., Князюк О. В., Шевчук О. А. Формування продуктивності базилику залежно від прийомів вирощування. «*Настоящие исследования и развитие – 2018*»: материалы XIV международной научно-практической конференции. София. 2018. С. 25–27.

10. Кострець І. В., Князюк О. В. Біометричні показники та продуктивність коріандру посівного залежно від строків сівби. *Актуальні питання географічних, біол. і хім. наук: зб. наук.праць ВДПУ*. 2018. 15. С. 44–45.

11. Липовий В. Г., Шевчук О. А., Гуцол Г. В., Князюк О. В. Особливості формування продуктивності різних сортів топінамбура. *Сільське господарство та лісівництво*. Збірник наукових праць. 2019. 14. С. 79-87.

12. Литвін Х. О., Поліщук Т. В., Стопа М. В., Князюк О. В., Шевчук О. А. Формування продуктивності різностиглих сортів земляної груші. «*Modern Scientific Potential. – 2019*»: Materials of the XV International Scientific and Practical Conference. Sheffield. 2019. 15. С.75–77